

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sfk/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 5020200017
Dátum vydania rozhodnutia: 27. februára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu, sudca spravodajca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:5020200017.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu: JUDr. Marián Trenčan, a členov senátu: JUDr. Elena Berthotyová, PhD. a prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD., v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): NeoTec Martin, s.r.o., so sídlom Brezová 13, 036 01 Martin, IČO: 31 595 375, právne zastúpený: Hronček & Partners, s.r.o., so sídlom Kálov 1, 010 01 Žilina, IČO: 47 248 327, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo 102455991/2019 zo dňa 29.10.2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/11/2020 zo 14. septembra 2022, ECLI:SK:KSZA:2022:5020200017.2, jednomyselne takto

r o z h o d o l :

I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

II. Účastníkom konania sa n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred krajským súdom

1. Sťažovateľ sa správnu žalobou na Krajskom súde v Žiline (ďalej len „správny súd“ alebo „krajský súd“) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 102455991/2019 zo dňa 29.10.2019, ktorým žalovaný ako odvolací orgán potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Žilina č. 101337195/2019 zo dňa 3.6.2019 vo veci vyrubenia rozdielu dane z pridanej hodnoty sťažovateľovi v sume 4080 Eur za zdaňovacie obdobie január 2017. Správny súd rozsudkom sp. zn. 30S/11/2020 zo dňa 28.04.2022 žalobu zamietol a zamietol aj návrh žalobcu na prerušenie správneho súdneho konania a podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa § 100 ods. 2 písm. a) a § 100 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“); účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Dňa 22.07.2022 bolo správne súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „KASAČNÁ SŤAŽNOSŤ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.04.2022, sp. zn. 30S/11/2020“. Na základe podanej kasačnej sťažnosti dňa 08.08.2022 správny súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaplatil súdny poplatok vo výške 70 EUR za podanú kasačnú sťažnosť podľa

položky č. 10 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Zároveň sťažovateľa poučil o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku v podobe zastavenia konania. Výzva správneho súdu na zaplatenie súdneho poplatku z podanej kasačnej sťažnosti bola dňa 08.08.2022 doručená právnemu zástupcovi žalobcu do elektronickej schránky. Lehota na zaplatenie súdneho poplatku uplynula dňa 18.08.2022.

3. Podaním zo dňa 23.08.2022 doručeným správne súdu dňa 24.08.2022, označeným ako „Žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty“, požiadal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu o odpustenie zmeškania lehoty na uhradenie súdneho poplatku. Ako dôvod včasného nesplnenia poplatkovej povinnosti uviedol, že ho síce právny zástupca upovedomil o výzve súdu na úhradu súdneho poplatku, no z dôvodu administratívnej chyby a čerpania dovolenky povereného zamestnanca sťažovateľa nedošlo k zaplateniu súdneho poplatku v stanovenej lehote - t. j. do 18.8.2022; tento bol uhradený až dňa 22.08.2022, o čom malo svedčiť predložené potvrdenie o vykonaní platby.

4. Návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietla predsedníčka senátu správneho súdu uznesením č. k. 30S/11/2020 zo 14. septembra 2022, ECLI:SK:KSZA:2022:5020200017.2 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). V odôvodnení poukázala na zákonom stanovené predpoklady odpustenia zmeškania lehoty podľa § 70 SSP, pričom vo vzťahu k okolnostiam prípadu sa bližšie venovala podmienke existencie ospravedliteľného dôvodu na strane sťažovateľa, pre ktorý mal zmeškať lehotu na úhradu súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť. Zdôraznila, že takýmto dôvodom je vo všeobecnosti skutková okolnosť mimo vôle účastníka konania a za ospravedliteľnú sa dá považovať len za predpokladu, že medzi ňou a zmeškaním lehoty existuje príčinná súvislosť. Dodala, že je výhradne na uvážení súdu, čo možno považovať za ospravedliteľný dôvod zmeškania lehoty, avšak v každom prípade je nutné hodnotiť subjektívnu stránku, a teda či strana mohla preukázateľne predvídať alebo odvrátiť okolnosť, ktorá spôsobila zmeškanie lehoty. Odkazom na publikáciu - komentár k SSP formulovala záver, že administratívnu chybu zamestnanca sťažovateľa a čerpanie dovolenky povereného zamestnanca nemožno považovať za ospravedliteľný dôvod.

5. V súvislosti s ospravedliteľnosťou sťažovateľom uvádzaného dôvodu zmeškania lehoty uviedla, že bolo povinnosťou konateľov zabezpečiť všetky povinnosti plynúce z výkonu funkcie konateľa tak, aby neboli ohrozené záujmy spoločnosti. Rovnako sa takéto konanie s náležitou odbornou starostlivosťou prirodzene očakávalo aj od právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý mal podľa názoru predsedníčky senátu taktiež dohliadať na vykonanie úkonu úhrady súdneho poplatku v stanovenej lehote.

6. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o odpustenie zmeškania lehoty tak správny súd nevidel dôvod, aby v danej veci odpustil zmeškanú lehotu, keďže výzva bola riadne doručená právne zástupcovi sťažovateľa a bolo jeho povinnosťou, aby povinnosti, ktoré táto výzva obsahovala, splnil v lehote určenej výzvou.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu

7. Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ zastúpený advokátom včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a písm. g) SSP, ktorou žiadal, aby kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, alternatívne zmenil napadnuté uznesenie tak, že odpustí žalobcovi zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť.

8. V rámci sťažnostných bodov uviedol nasledovné:

- právne posúdenie ospravedliteľnosti dôvodov na zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť považuje za nesprávne, nakoľko podľa jeho názoru vážnosť ospravedliteľného dôvodu vo vzťahu k § 70 SSP je potrebné posudzovať vo vzťahu k vážnosti samotného úkonu, ktorý sa mal vykonať (ktorý sa vykonal oneskorene). Pri úhrade súdneho poplatku, ktorého výška bola 70 eur, išlo v porovnaní s hodnotou sporu, ktorá predstavuje 4.080 eur, len o formálny úkon,

- oneskorenie bolo nepatrné, zavinené okolnosťami, ktorým sa v ich súhrne nedalo zabrániť, pričom oneskoreným zaplatením nemohla vzniknúť súdu ani štátu všeobecne žiadna škoda,

- existuje záujem na prejednaní merita veci (kasačnej sťažnosti voči rozsudku správneho súdu zo dňa 28.4.2022), nakoľko v doposiaľ štyroch obdobných prípadoch Najvyšší správny súd SR vyhodnotil konanie finančných orgánov ako hrubo porušujúce práva daňového subjektu a vytkol nedostatočné dokazovanie, byrokratický a formalistický prístup,

- v súvislosti s argumentom správneho súdu, že za zaplatenie súdneho poplatku boli zodpovední konatelia spoločnosti, uvádza, že títo boli v posledný deň lehoty na úhradu odvolaní na neodkladnú služobnú pracovnú cestu pri plnení pracovných povinností, a teda nevedeli vykonať úhradu,
  - ak by sa zmeškanie lehoty posudzovalo len formalisticky, tak sťažovateľ definitívne stratí možnosť domôcť sa zákonných a spravodlivých rozhodnutí vo svojej veci,
  - za nesprávny považuje aj postup, ktorým krajský súd zamietol žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty, a to z dôvodu, že v tomto prípade bol daný dôvod podľa § 10 ods. 2 písm. e) zákona o súdnych poplatkoch, a teda že pre nezaplatenie poplatku súd nezastaví konanie, ak už začal konať vo veci samej. Má za to, že správny súd už v relevantnom čase konal vo veci samej a teda ani nebol oprávnený takúto žiadosť zamietnuť.
9. Po podaní kasačnej sťažnosti doplnil túto dodatočne, takmer tri týždne po uplynutí zákonnej lehoty na podanie kasačnej sťažnosti, o doklady preukazujúce služobnú cestu konateľov spoločnosti v trvaní od 17.8.2022 do 20.8.2022.

III. Právne závery kasačného súdu

10. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal napadnuté uznesenie v medziach sťažnostných bodov, ktorými bol viazaný (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 453 ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/ SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju zamietol podľa § 461 SSP.

11. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov pripadlo kasačnému súdu posúdiť správnosť výkladu a aplikácie § 70 SSP zo strany krajského súdu. Kasačný súd v zhode so správnym súdom vychádzal z toho, že lehota určená súdom na dodatočné splnenie poplatkovej povinnosti nie je lehotou prepadnou a jej zmeškanie možno odpustiť, ak konajúci súd na základe žiadosti poplatníka usúdi, že stanovenú lehotu zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a zároveň poplatok zaplatil do 15 dní po odpadnutí prekážky, ktorá mu v tom bránila.

12. Kasačný súd musí upozorniť na to, že poplatková povinnosť za podanie kasačnej sťažnosti vzniká už podaním kasačnej sťažnosti na súd (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona o poplatkoch). Tejto povinnosti si sťažovateľ zastúpený advokátom musel byť pri jej podaní správneho súdu vedomý. Keďže si sťažovateľ povinnosť zaplatiť splatný súdny poplatok nespĺnil, postupoval správny súd v súlade s § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, keď vyzval sťažovateľa na dodatočné zaplatenie poplatku v lehote 10 dní od doručenia výzvy a poučil ho o následkoch nesplnenia tejto povinnosti spočívajúcich v obligatórnom zastavení konania.

13. Pokiaľ ide o vyhodnotenie sťažovateľom uplatneného dôvodu zmeškania lehoty, kasačný súd považuje záver krajského súdu k tejto otázke za zákonný a vecne správny. Sťažovateľ vidí prekážku, ktorá mu mala zabrániť v zaplatení poplatku, v administratívnej chybe zamestnanca, resp. čerpaní dovolenky povereného zamestnanca, pričom táto mala existovať až do zaplatenia súdneho poplatku - t. j. do dňa 22.8.2022.

14. Kasačný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že uvedený dôvod zmeškania lehoty nemožno považovať za ospravedlniteľný a dokonca je tej mienky, že v prípade sťažovateľa nemožno hovoriť ani o prekážke, ktorá by ho zo zaplatenia poplatku v ktorýkoľvek okamih po jeho splatnosti vylučovala. Celkom jasným a logickým faktom totiž je, že sťažovateľ mohol zaplatiť súdny poplatok kedykoľvek od okamihu podania kasačnej sťažnosti a ďalej v ktorýkoľvek deň od doručenia výzvy súdu až do uplynutia 10-dňovej lehoty. Iba ak by vykonávanie procesných úkonov v rámci zákonom stanovených lehôt narušila nepredvídateľná a prechodná okolnosť, vtedy je možné pripustiť uplatňovanie zákonných výnimiek, ktorou je aj inštitút odpustenia zmeškania lehoty podľa § 70 SSP. Správny súdny poriadok ospravedlniteľný dôvod nedefinuje, avšak možno ustáliť, že sa jedná o objektívne závažné dôvody na strane žiadateľa o odpustenie zmeškanej lehoty, ktoré treba posudzovať osobitne podľa okolností konkrétneho prípadu. Môže ísť napríklad o nehodu, úraz, živelnú pohromu, závažné rodinné komplikácie, náhle ochorenie, s tou podmienkou, že ich dôsledkom bolo vylúčenie účastníka konania z možnosti urobiť úkon.

15. Ak poverený zamestnanec poplatníka, ktorým je obchodná spoločnosť, čerpá v čase plynutia lehoty na úhradu súdneho poplatku dovolenku, nejde o nepredvídateľnú okolnosť, na ktorú by sa spoločnosť nevedela pripraviť a zabezpečiť pre prípad neprítomnosti zamestnanca povereného agendou úhrad poplatkov na pracovisku alternatívne plnenie týchto povinností tak, aby spoločnosť nečelila negatívnym následkom spojených s ich omeškanou úhradou. Sťažovateľovu argumentáciu, že závažnosť dôvodov, ktoré spôsobili zmeškanie lehoty, by sa mala posudzovať vo vzťahu k vážnosti samotného úkonu, ktorý sa mal vykonať, prípadne k dĺžke prekročenia lehoty, nemožno v tomto ohľade akceptovať. Naznačené selektívne vyhodnocovanie a posudzovanie ospravedlniteľnosti dôvodov na zmeškanie lehoty na vykonanie úkonu by bolo v rozpore s princípom rovnosti strán v súdnom konaní a rovnakého prístupu k súdnej ochrane.

16. Z uvedených dôvodov považoval kasačný súd za jednoznačné, že sťažovateľovi nič nebránilo splniť si riadne a včas poplatkovú povinnosť za podanie kasačnej sťažnosti. Správny súd rozhodol o jeho žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty v súlade so zákonom a ani dôvody kasačnej sťažnosti zákonnosť jeho rozhodnutia nijako nespochybnili. Kasačný súd preto musí uzavrieť, že o prístup k súdnemu preskúmaniu rozhodnutia žalovaného sa sťažovateľ pripravil sám, keď vlastným pričinením nespĺnil včas jednu zo zákonom stanovených podmienok konania o správnej žalobe. Prijatie sťažovateľovej argumentácie o absencii finančnej ujmy na strane štátu a potrebe uprednostnenia takého výkladu zákona, ktorý by mu umožnil prístup k súdu, by bez primeraného dôvodu spochybnilo ustanovenia zákona o právnych následkoch nedodržania lehôt v poplatkových záležitostiach a prinieslo by právnu neistotu do rozhodovania súdov o zastavení konania pre nesplnenie poplatkovej povinnosti.

17. Pokiaľ ide o argument sťažovateľa, že úhradu nemohli vykonať ani samotní konatelia spoločnosti, ktorí boli dňa 17.8.2022, t. j. v predposledný deň dodatočnej lehoty na úhradu súdneho poplatku, odvolaní na neodkladnú služobnú pracovnú cestu pri plnení pracovných povinností, kasačný súd uvádza, že tento dôvod sťažovateľ formuloval až v kasačnej sťažnosti, nie v žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty, a teda naň dodatočne nemožno prihliadať. Je však potrebné pripomenúť, že ak by aj tento bol uplatnený už v žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty, celkom určite by nenapĺňal atribút ospravedlniteľnosti. Je nesporné, že sťažovateľ mal vytvorený dostatočný časový priestor na splnenie si poplatkovej povinnosti, pričom na uvedenom by nič nemenila ani okolnosť v podobe neprítomnosti konateľov sťažovateľa v posledné dva dni dodatočnej lehoty na úhradu súdneho poplatku.

18. Sťažovateľ zastáva názor, že správny súd nebol oprávnený zamietnuť jeho žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty, nakoľko už v čase rozhodovania o nej konal vo veci samej, čo podľa § 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch zakladá dôvod na nezastavenie konania aj v prípade nezaplatenia súdneho poplatku. Na tomto mieste kasačný súd najprv pripomína, že podaním kasačnej sťažnosti bolo konanie o správnej žalobe sťažovateľa pred krajským súdom právoplatne ukončené. Úkonom podania kasačnej sťažnosti bolo začaté nové, tzv. kasačné konanie, ktorého predmetom v medziach sťažnostných bodov preskúmať zákonnosť rozsudku krajského súdu v daňovej veci sťažovateľa. V tomto konaní, ktoré je vedené na kasačnom súde pod sp. zn. 2Sfk/119/2022, správny súd vo veci samej žiadnym spôsobom nekonal, doručil len právnemu zástupcovi žalobcu výzvu na úhradu súdneho poplatku. V okolnostiach prípadu je preto predmetné ustanovenie § 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch neaplikovateľné.

19. Kasačný súd poukazuje tiež na konzistentnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach proti súdnym rozhodnutiam o žiadostiach účastníkov súdnych konaní o odpustenie zmeškanej lehoty na zaplatenie súdnych poplatkov, ktoré v podobných prípadoch boli odmietnuté ako zjavne neopodstatnené (sp. zn. IV. ÚS 155/2019-30 zo dňa 11.1.2019, IV. ÚS 92/2018-7 zo dňa 01.02.2018, IV. ÚS 115/2019-13 zo dňa 28.07.2020). Napríklad v rozhodnutí IV. ÚS 92/2018-7 ústavný súd konštatoval, že „po preskúmaní sťažnostnej argumentácie a napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd by síce za určitých podmienok mohol postupovať tak, že uzná dôvody práceneschopnosti na strane sťažovateľky, ktoré viedli k zmeškaniu lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, avšak vzhľadom na všetky súdu známe skutočnosti (najmä správanie samotnej sťažovateľky) dôvodne nepovažoval zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za okolnosť hodnú osobitného zreteľa, keďže vznik poplatkovej povinnosti je zo zákona viazaný na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľka vzhľadom na obligatórne zastúpenie kvalifikovaným právnym zástupcom už pri podaní uvedenej sťažnosti mohla a mala vedieť, že je povinná poplatok uhradiť buď priamo pri podaní kasačnej sťažnosti (napríklad prevodným bankovým

príkazom - tak ako to urobila po súdom stanovenej lehote 31. októbra 2017), alebo účinne najneskôr do uplynutia lehoty stanovenej súdom.“

20. Vzhľadom na uvedené postupoval kasačný súd podľa § 461 SSP a nedôvodnú kasačnú sťažnosť zamietol.

21. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže sťažovateľ v tomto konaní nebol úspešný a na postup podľa § 168 SSP nevidel dôvod.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.